

[Jens Foged.]

gen. På grund af den sidste tids megen debat omkring skatteforholdene må det frygtes, at vi i de kommende år må forudse, at færre sommerhusejere ønsker at udleje deres sommerhus, hvorved samfundet vil miste betydelige indtægter i fremmed valuta.

Ved ændrede regler for udlejning af sommerhuse kan der opnås bedre udnyttelse af de eksisterende sommerhuse med deraf følgende mindre behov for nyt byggeri og dermed også en bedre udnyttelse af de rekreative områder. Afgiften tilfalder kommunerne.

Forslaget indebærer betydelig forenkling af skatteadministrationen og er uden væsentlige ændringer på provenuet, og forslagsstillerne håber derfor på en positiv behandling.

Jeg tillader mig endvidere at fremsætte *for-
slag til folketingsbeslutning om ændring af
ligningsloven. (Lejeværdiregler m. v.)* og skal ud over forslagets tekst og bemærkninger motivere fremsættelsen. Jeg vil straks gøre opmærksom på, at de fire forslagsstillere som medlemmer af venstres folketingsgruppe vedstår boligforliget, men når forslagsstillerne fremsætter dette forslag til folketingsbeslutning, er det, fordi vi mener, at det indeholder så vægtige nye argumenter, at det bør indgå i den almindelige debat omkring boligens fremtidige skattemæssige stilling.

Det fremsatte forslag sigter på at løse problemerne ud fra følgende grundprincipper:

For det første: den helt nødvendige bolig skal være uden afgift og skat, hvorfor der i lighed med personfradrag ved indkomstkatten bliver et bundfradrag.

For det andet foreslås for merboligværdien en afgift på 2 pct. af den til enhver tid gældende ejendomsvurdering.

For det tredje bygger forslaget på det retfærdighedsprincip, at det kun er merværdien af boligen, der får indflydelse på afgiften. Den enkelte boligejers personlige indkomstforhold er holdt helt udenfor, hvilket giver et lighedsprincip for såvel lønmodtagere som erhvervsdrivende.

For det fjerde: ejendomsskemaet afskaffes. Det er en længe ventet lettelse såvel for administrationen som for den enkelte bolig-

ejer, idet netop ejendomsskemaet har voldt de mange vanskeligheder. Ejendomsskemaets bortfald vil tillige være det første skridt mod en forenkling af selvangivelsen, hvilket vil betyde en lettelse i administrationen af den offentlige sektor og både i princippet og i praksis spare det offentlige for mange administrationsudgifter.

Eventuel gæld betragtes som et forhold, der er boligen uvedkommende, hvorfor renteudgifter i lighed med gældende regler må fradrages på selvangivelsen.

Om forslagets øvrige fordele vil jeg nævne den gode virkning, at lejeindtægter for udlejning af dele af egen bolig for størstedelens vedkommende vil være fri for beskatning og give mulighed for betydelig bedre udnyttelse af den bestående boligmasse til gavn i begge ender af livsforløbet. Såvel de unge familier som ældre medborgere kan leje dele af deres egen bolig ud og dermed bidrage til at reducere udgifterne. Der er her tale om en vigtig social balance. Uforudsete økonomiske vanskeligheder kan også afhjælpes ved udleje og derved mulighederne for at opretholde egen bolig.

Forslaget indebærer forenklinger af skatteadministrationen og er uden væsentlige ændringer på provenuet, og forslagsstillerne håber derfor på en positiv behandling.

Den første sag på dagsordenen var:
Fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg skal herved fremsætte *for-
slag til finanslov for finansåret 1976-77.* I lighed med tidligere år er der både i forslagets tekst og i anmærkningerne indarbejdet budgetoverslagstal for de tre følgende finansår, og i budgetredegørelsen er der givet en række supplerende oplysninger om finanslovsfor-
slagets baggrund og indhold. Som noget nyt er der i år tillige udarbejdet en mere kortfattet og lettilgængelig oversigt med titlen „Budget 76“. Endelig er der i dag omdelt en finansplan, og der vil fremkomme en konjunkturoversigt fra det økonomiske sekretariat.

Det finanslovsfor-
slag, jeg fremsætter i dag, fastholder og viderefører den økonomiske

[Finansministeren.]

politik, som 5 partier enedes om under tingets septembersamling. Hovedpunktet i dette forlig var at fastlægge en langsigtet økonomisk politik, der kunne bringe os igennem den dybtgående krise i produktion og beskæftigelse, som vi står over for — ikke blot herhjemme, men i alle de vestlige industrilande. Der var enighed om, at vi i første omgang måtte sætte ind med kraftige konjunkturstimulerende indgreb for i hvert fald at skære toppen af arbejdsløsheden i denne vinter. Den næste fase, som, efter hvad vi har forudset, stort set må dække finansåret 1976-77, er præget af en videreførelse af de foranstaltninger til fremme af beskæftigelse og investering, som vi har iværksat i år. Samtidig har der været enighed om, at når konjunkturerne bedres, skal vi være klar til at bremse op, således at vi kan bevare en genvunden økonomisk stabilitet. Et bidrag hertil vil være, at vi, blandt andet igennem de aftalte besparelser, sikrer en rolig udvikling i den offentlige sektor.

Inden jeg går over til at gennemgå finanslovforslaget, skal jeg kort redegøre for den statsfinansielle situation i indeværende år, således som den tegner sig på grundlag af de senest foretagne skøn.

Regeringen fremlagde den 10. september i år en finansplan, hvori virkningerne af septemberforliget var indarbejdet. For indeværende år blev det skønnet, at statens indtægter ville udgøre 59,7 mia kr., mens nettoudgifterne blev opgjort til 70,3 mia kr.

Underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet var således beregnet til 10,6 mia kr., og ved medregning af afdrag på lån og andre kapitalposter skønnedes kasseunderskuddet at ville udgøre 11,3 mia kr. i indeværende finansår. I dette tal var ikke medtaget den sociale pensionsfonds køb af obligationer på i alt 2,8 mia kr., som bør holdes uden for opgørelsen af kasseunderskuddet.

Ved udarbejdelsen af denne finansplan blev det forudsat, at arbejdsløsheden i indeværende finansår ville blive gennemsnitligt 8½ pct. De seneste oplysninger tyder imidlertid på, at den internationale lavkonjunktur har gjort sig endnu kraftigere gældende end forudset i september, hvilket også har sat sit præg på den danske udvikling, og regeringen skønner nu, at den gennemsnit-

lige ledighed i indeværende finansår vil komme til at ligge på omkring 10 pct. Uden de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger ville arbejdsløsheden komme et par procent højere op.

Dette har naturligvis konsekvenser for skønnet over den statsfinansielle udvikling. En større ledighed end hidtil forudsat i beregningerne betyder færre indtægter og større udgifter.

Et andet forhold, der har ført til ændringer i skønnet fra 10. september, er den aftale, som regeringen og de kommunale organisationer indgik den 17. september med henblik på at fastholde niveauet for den kommunale beskatning i det kommende år.

For finansåret 1975-76 indebærer aftalen, at datoen for en række refusionsbetalinger til kommunerne på det sociale område rykkes frem fra den 1. i måneden til omkring den 25. i den forudgående måned. Resultatet af denne forskydning af udbetalingerne med nogle få dage er, at et beløb på ca. 1,7 mia kr., der ellers først ville komme til udbetaling til april 1976 og dermed i finansåret 1976-77, nu skal udbetales i marts 1976 og derfor figurerer på budgettet for indeværende finansår. Denne omlægning af betalingsterminerne får kun konsekvenser for udgiftsniveauet i indeværende finansår, men har betydet en styrkelse af kommunernes likviditet. Sigtet med denne omlægning og de andre dele af aftalen var at opnå, at de kommunale skatteudskrivningsprocenter i det kommende år ikke blev forhøjet med mere, end den automatiske forhøjelse af personfradraget betinger. Regeringen har med tilfredshed konstateret, at dette mål er nået for kommunernes vedkommende, om end amtskommunernes udskrivningsprocenter, som forudset, viser beskedne forhøjelser.

Den ændrede forudsætning om ledigheden og aftalen med kommunerne er hovedforklaringerne på de ændringer i skønnet over den statsfinansielle situation, som vi har foretaget.

For indtægternes vedkommende er det samlede beløb dog stort set uændret i forhold til septemberskønnet, idet indtægterne fortsat anslås til 59,7 mia kr. Dette tal dækker imidlertid over modgående bevægelser, idet den ændrede ledighedsforudsætning indebærer en nedsættelse af kildeskatten og

[Finansministeren.]

merværdiafgiften, men denne nedsættelse opvejes af en forøgelse af andre indtægter, især fordi den del af Nationalbankens overskud, der tilfalder staten, ventes at blive noget større end tidligere forudsat.

Nettoudgifterne i indeværende finansår beregnes nu til i alt 72,5 mia kr., hvilket er en stigning på 2,2 mia kr. i forhold til september-skønnet. Af denne stigning vedrører som nævnt 1,7 mia kr. aftalen med kommunerne, mens den resterende stigning især består i øgede udgifter til arbejdsløshedsdagpenge.

De nævnte forskydninger indebærer, at underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet nu må anslås til 12,8 mia kr. eller 2,2 mia kr. mere end i september. Sammen med kapitalposterne fremkommer der her ved et kasseunderskud på 13,5 mia kr. i indeværende finansår.

Regeringen har tilstræbt at neutralisere likviditetsvirkningerne af dette meget store kasseunderskud og af den sociale pensionsfonds obligationskøb. Dette er sket dels gennem salget af kortfristede statsobligationer for i alt 5,7 mia kr., dels gennem forhandlinger med Nationalbanken, der har resulteret i, at Nationalbanken har pålagt pengeinstitutterne visse kassebindingsregler, ligesom banken har genoptaget salget af indlånsbeviser.

Som jeg nævnte, ser det ud til, at ledigheden i vinterens løb bliver større end ventet. Årsagen hertil må efter regeringens opfattelse først og fremmest søges i, at nedgangs-konjunktoren i de lande, der er vores vigtigste samhandelspartnere, har været mere dybtgående, end vi havde grund til at antage forud for opstillingen af finansplanen i begyndelsen af september, og at regeringerne i disse lande ikke har grebet ind med konjunkturstimulerende foranstaltninger i det omfang og med den styrke, som vi havde grund til at forvente.

Der er dog grund til at tro, at vi har nået bunden. Momsnedsættelsen, beskæftigelsesarbejderne og de andre indgreb, der indgik i septemberforliget, vander nu at virke på økonomien. Det vil dog først i løbet af de kommende måneder være muligt mere præcist at vurdere de fulde virkninger heraf. De seneste vurderinger af konjunkturerne i

udlandet tyder også på, at det nu begynder at gå fremad.

Samtidig kan vi konstatere, at der i år er sket en forbedring af vores konkurrenceevne over for udlandet, fordi det er lykkedes at opnå en afdæmpet stigning i omkostningsniveauet herhjemme i forhold til, hvad vi ser i andre lande.

Forliget byggede på, at vi kan fastholde denne afdæmpning i det kommende år, idet vi forventede, at der ikke vil blive udløst mere end én dyrtidsportion ved pristallet for henholdsvis januar og juli 1976.

Både pristallet for september og det for nylig offentliggjorte tal for oktober viser imidlertid stigninger af en sådan størrelse, at vi må være forberedt på, at der allerede til januar bliver udløst to dyrtidsportioner. I denne vurdering indgår, at boligposten skal indregnes i pristallet for november, og vi ved nu, at huslejeforhøjelserne efter boligforliget vil slå igennem med en ikke ubetydelig vægt i beregningen.

En fremgang i den økonomiske aktivitet betyder erfaringsmæssigt et øget pres på omkostningsudviklingen. Det er imidlertid afgørende, at vi ikke nu gennem omkostningsstigninger sætter den forbedrede konkurrenceevne i forhold til udlandet over styr.

Regeringen har i overensstemmelse med septemberforliget drøftet med forligspartierne, hvorledes omkostningsstigningen som følge af en yderligere dyrtidsportion vil kunne undgås. Som et resultat af disse drøftelser vil regeringen inden jul udarbejde forslag til en ordning, der modvirker de omkostningsstigninger, som en ekstra dyrtidsportion vil påføre erhvervslivet. Ved udformningen af denne ordning vil regeringen lægge vægt på, at virkningerne af indgrebet kommer til at indgå med fuld vægt i virksomhedernes omkostningskalkuler, således at der opnås den tilsigtede dæmpning i prisudviklingen.

Det fremgår af, hvad jeg her har sagt om den økonomiske og statsfinansielle situation i indeværende finansår, at udsigterne for det kommende år nødvendigvis må være præget af usikkerhed. Denne usikkerhed afspejler sig naturligvis i det finanslovforslag for 1976-77, som jeg i dag fremsætter.

Forslaget viser indtægter på i alt 66,8 mia kr., mens udgiftsbudgettet er på 77,0 mia

[Finansministeren.]

kr. Der forventes således et underskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet i det kommende år på ca. 10,2 mia kr. Kapitalposterne er ansat til netto 2,7 mia kr., og ved medregning heraf kan kasseunderskuddet i det kommende finansår anslås til ca. 12,9 mia kr. Den sociale pensionsfonds obligatiønskøb er i 1976-77 ansat til 3,4 mia kr.

Selv om underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet i det kommende finansår således bliver et par milliarder kroner mindre end i indeværende finansår, vil der også i 1976-77 gennem statsfinanserne ske den samme kraftige stimulering af produktion og beskæftigelse, således som det er forudsat i den langsigtede økonomiske politik, vi har fastlagt. Når underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet alligevel bliver lidt mindre end i indeværende finansår, skyldes det alene, at en forventet, begyndende konjunkturoppgang i finansårets løb giver øgede skatteindtægter og færre udgifter til arbejdsløshedsdagpenge.

Kasseunderskuddet i 1976-77 viser ikke samme nedgang som underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet. Det skyldes, at vi i marts 1977 skal indløse for ca. 2 mia kr. af de kortfristede statsobligationer, der er udstedt i år.

Regeringen vil, på samme måde som det er tilfældet i indeværende år, neutralisere den likviditetsmæssige virkning af kasseunderskuddet i nært samarbejde med Nationalbanken og efter drøftelse med forligspartierne. Likviditetsopsugningen må tilrettelægges således, at der til enhver tid skabes en rimelig ligevægt mellem hensynet til den hjemlige aktivitet og den nødvendige private låntagning i udlandet.

De hovedtal for finanslovsforslaget, som jeg har nævnt, er baseret på en forudsætning om, at ledigheden vil være faldende gennem det kommende finansår, således at den gennemsnitlige arbejdsløshed i 1976-77 nedbringes til 8 pct. I de skøn for det kommende finansår, som vi fremlagde i september, blev ledigheden anslået til 6½ pct., men ligesom vi har anset det for nødvendigt at forhøje skønnet for indeværende år fra 8½ til 10 pct., har vi ment at måtte ændre beregningsforudsætningen for 1976-77 fra de nævnte 6½ pct. til de nævnte 8 pct. Det er naturligvis regeringens håb, at denne anta-

gelse om den gennemsnitlige arbejdsløshed i det kommende år vil vise sig at være for pessimistisk, og at vi kan komme længere ned. Lykkes det, vil den konjunkturmæssige automatik, der er indbygget i finansloven, reducere underskuddet. En stigning i beskæftigelsen fører til større indtægter gennem skatter og afgifter og lavere udgifter til arbejdsløshedsdagpenge, og det kan anslås, at en nedgang i arbejdsløsheden på én procent forbedrer budgetbalancen med ca. 700 mill. kr.

Det er imidlertid givet, at vi ikke bare kan forlade os på denne automatik i statsfinanserne. Det er derfor også et led i regeringens langsigtede økonomiske politik, at vi skal være klar til at bremse op, når et op-sving i økonomien har vundet så meget styrke, at konjunkturstimulerende indgreb ikke længere er nødvendige. Regeringen vedstår derfor forligets aftale om, at der i de næste tre finansår skal gennemføres besparelser på de offentlige budgetter på mindst 4,5 mia kr.

Det er regeringens hensigt at søge disse besparelser gennemført på grundlag af en foreslået fordeling med 500 mill. kr. i finansåret 1976-77, 1.500 mill. kr. i 1977-78 og 2,5 mia kr. i 1978-79. Regeringen har udarbejdet forslag til besparelser og havde håbet, at det havde været muligt at indarbejde besparelserne for 1976-77 fuldt ud i finanslovsforslaget. Forslagene forhandles i øjeblikket mellem forligspartierne og regeringen. I finanslovsforslaget er derfor kun direkte indarbejdet de besparelser, der er gennemført som en generel reduktion af de budgetteringsrammer, der har været gældende for de enkelte ministeriers budgetlægning. Disse besparelser udgør for 1976-77 ca. 190 mill. kr. Det er regeringens hensigt snarest at nå til et resultat vedrørende de resterende besparelser for 1976-77 på ca. 310 mill. kr., således at disse kan indarbejdes ved ændringsforslag til finanslovsforslaget.

I afventning af en endelig konkretisering af beløbet på ca. 310 mill. kr. for 1976-77 har vi optaget dette beløb på en negativ budgetreguleringskonto i finanslovsforslaget.

Som nævnt er udgifterne på det nu fremsatte finanslovsforslag budgetteret til 77 mia kr., mens skønnet over udgifterne i indeværende finansår andrager 72,5 mia kr. En umiddelbar sammenligning af disse to tal

[Finansministeren.]

giver imidlertid ikke noget dækkende billede af tendensen i udgiftsforløbet. Både tallene for 1975-76 og 1976-77 er præget af konjunkturbestemte bevægelser, som jeg før var inde på, samt af de ekstraordinære udgifter til beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og de statsfinansielle virkninger af aftalen med kommunerne. Hertil kommer, at tallene ikke er opgjort i samme pris- og løn-niveau.

I udgifterne for indeværende finansår indgår arbejdsløshedsdagpengene med 4,3 mia kr., de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger med 1,3 mia kr. og likviditetslet-telsen til kommunerne med 1,7 mia kr. Reducerer vi udgiftsbudgettet med disse særlige poster, når vi til et udgiftstal på 65,2 mia kr.

I tallet for 1976-77 indgår arbejdsløshedsdagpengene med 4,3 mia kr. og de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger med 0,9 mia kr. Reduceres udgiftstallene for 1976-77 på samme måde med disse beløb, når vi et nettoudgiftstal uden de særlige poster på 71,8 mia kr. til sammenligning med beløbet for 1975-76 på 65,2 mia kr.

Udgiftsniveauet på det, vi kan kalde det konjunkturrensede budget, stiger således med 6,6 mia kr.

Af denne stigning vedrører imidlertid 2,7 mia kr. poster, der berøres af byrdeomlægningen og bistandslovens ikrafttræden. En meget væsentlig del af denne stigning udgøres af pris- og lønstigning, idet de generelle tilskud til kommunerne på finanslovsforslaget budgetteres i løbende priser. De meget komplicerede omlægninger i forbindelse med bistandslovens ikrafttræden gør det dog svært nøjagtigt at beregne, hvor stor en del af stigningen der kan henføres til pris- og lønreguleringer.

Tilbage bliver herefter en stigning imellem de to finansår på 4 mia kr. svarende til en stigning på ca. 8 pct. Da forskellen i pris- og lønniveau mellem udgifterne i 1975-76 og 1976-77 udgør ca. 7 pct., er der således tale om en meget beskedn udgiftsstigning i 1976-77 for de varige udgifter, når vi som her ser bort fra de poster, der berøres af byrdeomlægningen m. v.

Det samme billede af udgiftsforløbet tegner sig i budgetoverslagene for de tre følgende finansår. Med de aftalte besparelser

kan udgiftsstigningen beregnes til mindre end 1 pct. om året i faste priser i perioden 1976-77 til 1979-80.

Når statens udgifter på denne måde kan forventes at stagnere i de kommende år, er det naturligvis ikke uden sammenhæng med, at vi til kommunerne har overført en række områder, der gennem årene har været præget af et stærkt udgiftspres. Kommunernes udgifter udgør en stadig større del af det samlede, offentlige budget, og regeringen lægger derfor vægt på, at budgetsamarbejdet med kommunerne fortsat udbygges, således at størrelsen og prioriteringen af de samlede, offentlige udgifter kan blive genstand for løbende drøftelser mellem staten og kommunerne.

På grundlag af de nu foreliggende tal for kommunernes budgetter for det kommende finansår ser det ud til, at den reelle vækst i kommunernes udgifter fortsat dæmpes betydeligt.

Jeg skal herefter trække nogle hovedposter frem fra det nu foreliggende finanslovsforslag.

På udgiftssiden vedrører et beløb på ca. 32,1 mia kr. de såkaldt rammebelagte udgifter, dvs. de udgifter, hvor vi ikke ved budgetteringen på forhånd er bundet til udgifter af en bestemt størrelse, og hvor regeringen derfor styrer budgetlægningen gennem fastsættelsen af budgetteringsrammer. De rammebelagte udgifter er, som jeg allerede har nævnt, reduceret med 190 mill. kr. som led i besparelserne for 1976-77 i forhold til tallene i de sidste års budgetoverslag, der allerede da havde været genstand for væsentlige reduktioner.

De rammebelagte udgifter omfatter næsten alle de beløb, der medgår til aflønning af statens personale, og det samlede beløb er udtryk for et stort set uændret niveau i statens personaleforbrug.

Det faktiske antal ansatte pr. 1. april 1975 var ca. 181.000 fuldtidsbeskæftigede, når der ses bort fra personalet i de institutioner, der pr. 1. april 1976 overføres til kommunerne. På grundlag af finanslovsforslaget kan den forventede gennemsnitlige beskæftigelse i finansåret 1976-77 opgøres til ca. 186.000, svarende til en årlig stigning på 1,6 pct. Halvdelen af denne stigning kan henføres til den nye konstabelordning inden for forsvaret, og denne stigning modsvares

[Finansministeren.]

fuldt ud af en reduktion i antallet af værnepligtige og er således ikke udtryk for en reel vækst i personaleforbruget. Yderligere en fjerdedel af væksten skyldes den seneste arbejdstidsforkortelse, der især i statsvirksomhederne har nødvendiggjort en vis personaleforøgelse.

Tilbage bliver en stigning på 0,4 pct. på årsbasis, og denne stigning kan endda blive endnu mindre, idet en del af de stillinger, der foreslås på finanslovsforslaget, erfaringsmæssigt ikke bliver godkendt af finansministeriet under den mere detaljerede behandling og derfor udtages ved ændringsforslag.

Jeg har allerede knyttet nogle bemærkninger til udviklingen i de poster på finanslovsforslaget, der berøres af byrdeomlægningen og bistandslovens ikrafttræden. Disse poster andrager i alt 17,1 mia kr., hvoraf 4,8 mia kr. vedrører refusionerne efter bistandsloven til kommunerne, mens de resterende 12,3 mia kr. udgør de generelle tilskud til kommunerne opgjort i løbende priser.

De øvrige lovbundne tilskud er i 1976-77 budgetteret til 24,9 mia kr., og heraf udgør udgifterne til sociale pensioner ca. 14 mia kr., mens resten især vedrører dagpenge ved sygdom og fødsel, børnetilskud, uddannelsesstøtte og rentesikring til almennyttigt byggeri. Endelig har jeg allerede tidligere nævnt posten vedrørende arbejdsløshedsdagpenge, der for næste år er budgetteret til 4,3 mia kr.

Om detaljerne inden for de udgiftskategorier, jeg her har nævnt, skal jeg tillade mig at henvise til budgetredegørelsen og den lille publikation „Budget 76“, samt de udførlige oplysninger i anmærkningerne til finanslovsforslaget.

Jeg vil imidlertid gerne ved denne lejlighed gøre nogle enkelte bemærkninger om et særligt område, nemlig de tilskud, som vi forventer at modtage fra EFs regionalfond og socialfond i det kommende finansår, og den måde, hvorpå disse tilskud indgår i finanslovsforslaget, især for så vidt angår de midler, der anvendes til formål i Grønland.

For så vidt angår regionalfondens, hvis operationer først nu er ved at blive påbegyndt, forventer vi i 1976-77 at modtage ca. 50 mill. kr. Uanset at Danmark yder mere i bidrag til fonden, end vi kan modtage i henhold til de fastlagte kvoter, er det rege-

ringens hensigt, at de tilskud, som vi modtager til projekter i Grønland, skal medføre en tilsvarende forøgelse af støtten til udviklingen i Grønland. For så vidt angår egnsudviklingsprojekter i det øvrige Danmark, er det regeringens hensigt at opretholde forhøjelsen af bevillingerne i indeværende finansår også i 1976-77, hvilket bl. a. vil være muligt som følge af de tilskud fra regionalfondens, som modtages til disse projekter.

Tilskud fra EFs socialfond til forskellige beskæftigelses- og uddannelsesformål er i overensstemmelse med EFs regler blevet ydet til delvis dækning af statens udgifter til disse formål. Denne fremgangsmåde vil blive opretholdt, og specielt til grønlandske formål vil statens udgifter i 1976-77 ud over den i forvejen planlagte stigning blive forhøjet med 6 mill. kr. som følge af tilskuddene fra socialfondens. På baggrund af de misforståelser, som fremgangsmåden har givet anledning til, er tilskud fra socialfondens til grønlandske formål på finanslovsforslaget nu overført til Grønlandsministerens indtægtsbudget, mens tilskud til andre formål som hidtil er opført under arbejdsministerens budget.

Jeg skal endvidere nævne, at der på finanslovsforslaget som sædvanlig er afsat reserver til imødegåelse af udgifter ved ny lovgivning og nye bevillingsforslag.

Ud fra ønsket om at begrænse dette beløb til det absolut nødvendige, har regeringen afsat i alt 550 mill. kr. under disse poster.

Den sidste udgiftpost, jeg skal omtale, er reserven til imødegåelse af pris- og lønstigninger i finansårets løb. Bortset fra de generelle tilskud til kommunerne, er finanslovsforslagets tal, i overensstemmelse med sædvanlig praksis, budgetteret i det prisniveau, der var gældende den 1. april 1975. Til imødegåelse af de pris- og lønstigninger, der må påregnes i forhold hertil i løbet af finansåret 1976-77, er der afsat 6,4 mia kr., hvilket er 3,1 mia kr. mindre end det tilsvarende beløb i indeværende finansår. Dette beløb afspejler således den almindelige opbremsning i omkostningsniveauet, som har fundet sted siden begyndelsen af 1975.

Ved beregningen af beløbet er det foreløbig forudsat, at der udløses én dyrtidsportion ved pristallet i henholdsvis januar og juli 1976, ligesom det i overensstemmelse med septemberforliget er forudsat, at der

[Finansministeren.]

under forhandlingerne om taktregulering for de offentligt ansatte udvises den størst mulige tilbageholdenhed.

Hvis der udløses to dyrtidsportioner ved januarpristallet, skal beløbet på reserven til imødegåelse af pris- og lønstigninger forhøjes med ca. 900 mill. kr. til dækning af statens øgede lønudgifter, sociale pensioner m. v.

Udløsningen af en ekstra dyrtidsportion vil give staten forøgede skatteindtægter på ca. 1,2 mia kr. En samtidig omkostningsdæmpning i det private erhvervsliv, hvis vi tager én af samme karakter som i 1974, vil indebære statslige merudgifter på ligeledes ca. 1,2 mia kr.

Lad mig endelig om indtægterne blot nævne, at disse på finanslovforslaget er beregnet til i alt 66,8 mia kr., hvilket er en stigning i forhold til det seneste skøn for indeværende finansår på 7,1 mia kr., eller knap 12 pct. I forhold til det indtægtsskøn for 1976-77, som vi forelagde i september måned, er beløbet reduceret med ca. 900 mill. kr., især fordi vi nu som nævnt må anslå arbejdsløsheden i det kommende finansår til gennemsnitlig 8 pct. Der er i øvrigt budgetteret på grundlag af en stigning i de skattepligtige indkomster i det kommende år på 11 pct. og en tilsvarende stigning i det private forbrug i løbende priser.

Sammenfattende vil jeg om det finanslovforslag, som regeringen i dag fremsætter, gerne fremhæve, at det er udtryk for regeringens vilje til at videreføre den langsigtede økonomiske politik, som et flertal her i tinget blev enige om i september måned. Det har hele tiden stået klart, at finansåret 1976-77 ville blive en meget vanskelig fase i denne politik. Den hidtidige forudsætning har været, at vi i løbet af det kommende finansår vil se et begyndende opsving i konjunkturerne slå igennem og dermed en gradvis forbedring i beskæftigelsen og den almindelige økonomiske situation.

Finanslovforslaget afspejler den venteposition, vi således befinder os i på nuværende tidspunkt. Den kraftige ekspansive virkning i indeværende finansår svækkes ikke, og den styrkes ikke. Først i løbet af nogle måneder kan vi regne med en afklaring af, om statsfinanserne i det kommende finans-

år bør have en yderligere aktivitetsskabende eller en mere efterspørgselsdæmpende rolle, eller om den finanspolitiske linje, der ligger i forslaget, skal bibeholdes.

I min gennemgang af det fremsatte forslag har jeg især omtalt de store linjer i forslaget og dets sammenhæng med den økonomiske situation, vi befinder os i. Afslutningsvis skal jeg derfor for god ordens skyld understrege, at finanslovforslaget samtidig fremtræder som forslaget om alle de enkeltbevillinger, der i detaljer fastlægges statens aktiviteter på de enkelte områder i det kommende finansår. Regeringen har bestræbt sig på i anmærkningerne til finanslovforslaget at give et fyldestgørende grundlag for en stillingtagen til de enkelte forslag og tilsiger finansudvalget sin støtte til den forestående gennemgang af finanslovforslaget.

Jeg skal hermed anbefale finanslovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Formanden:

Eksemplarer af det nu fremsatte finanslovforslag vil blive omdelt.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til udenrigsøkonomiministeren af Erik Holst m. fl.

(Forespørgsel nr. IV. Anmeldt 27/11 75).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til socialministeren af Wamberg.

(Forespørgsel nr. V. Anmeldt 27/11 75).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.